

Uke 39

29. september: Mikkelsmess Erkeengelen Mikael og alle englers dag

Dagen er en takkedag for alle engler, og særlig til minne om erkeengelen Mikael. Englene er godt bevitnet i Bibelen hvor det nevnes navnene til to av dem: Gabriel og Mikael. I tillegg nevnes Rafael og Uriel i de apokryfe skriftene. Mikael er lederen i englehæren som forsvarer de kristne. Og han kjemper mot dragen og djevelen. Kirker i overgangsområdet mellom kristendom og hedenskap ble ofte oppkalt etter Mikael, og kirker på fjelltopper (mellom himmel og jord), dessuten kirker på øyer (mellom havet = kaosmakten, og kulturen), og kirker i huler: For eksempel klosterøyene Skellig Michael utenfor sørvest Irland, Mont-St-Michel på Bretagneskysten, og St. Michaels Mount i Cornwall. De to sistnevnte er tidevannsøyer, slik som Lindisfarne. Blant Mikaelskirkene i Norge var kirken på slottsfjellet (Mikkelsfjell) i Tønsberg, og kirken på Rokoberget i Løten. Hulekirker i Norge er Sunnivahola / Mikkelskyrkja på Selja og Mikaelshulen ved Skien. Mikael er også dommens engel: Primstavmerket er en lur eller skålvekt. Etter reformasjonen ble Mikkelsmess brukt til høsttakkefest i Norge. Siden 1999 er det igjen åpnet for Mikkelsmess-markering i Den norske kirke.

Bønn: Evige, allmektige Gud, himmelens og jordens Herre, du som har engler og mennesker i din tjeneste, vi takker deg fordi du sender dine hellige engler for å vokte og verne oss mot ondskapens makter. Vi ber deg, gi oss frimodighet til å stride troens gode strid, så vi sammen med englene og hele din menighet kan lovprise deg til evig tid, ved din Sønn, Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den Hellige Ånd lever og råder, en sann Gud fra evighet og til evighet.

(Kollektbøn for Mikaelsdagen i Den norske kirke)

Bibeltekster: Sal 91 Åp 12,7-12 Apg 12,1-17

Nå lukker seg mitt øye, Gud Fader i det høye, i varetekt meg ta!
Fra synd, fra sorg, fra fare din engel meg bevare, som ledet har min fot i dag.
(P. T. Foersom i Norsk Salmebok 811, fritt etter P. Gerhard i Norsk salmebok 804)

Andre merkedager:

27. september: Kjeld fra Viborg (født om 1105) var en slags nordisk Frans av Assisi. Han var domprost og fredsmekler og huskes for sin nestekjærlighet. Han døde denne dagen i 1150. Translasjonsdagen er 11. juli, og i danske kalendere er minnedagen hans 12. juli. Derfor kan han fort blandes sammen med Kilian (se Kjetilsmess 8. juli).